

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Miłosz Motyka

DOZE-I.050.8.2024.AJ
3119797.12194573.9847510
Warszawa, 15-04-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT2296 Pana Posła Dariusza Mateckiego w sprawie opłaty pobieranej od prosumentów od nadwyżek wyprodukowanej „zielonej energii”, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

- 1. Niestety do dnia dzisiejszego obiecane przez Polskę 2050 rozwiązania nie zostały wprowadzone w życie. Na jakim etapie jest realizacja poniższej obietnicy wyborczej? Kiedy obietnice zostaną wprowadzone w życie? Zniesimy haracz, jaki dziś państwo pobiera od prosumentów od nadwyżek wyprodukowanej zielonej energii.**

Na wstępie chciałbym podkreślić, że opłacalność inwestycji w mikroinstalacje prosumenckie jest ściśle związana z realizacją idei energetyki obywatelskiej, która została wyjaśniona w definicji prosumenta energii odnawialnej, zawartej w art. 2 ust. 27a ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o *odnawialnych źródłach energii* (Dz.U. z 2023 r., poz. 1436 z późn. zm), dalej: „ustawa OZE”. Zgodnie z przywołaną definicją prosumentem energii odnawialnej jest odbiorca końcowy wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii **na własne potrzeby w mikroinstalacji** pod warunkiem, że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o *statystyce publicznej* (Dz.U. z 2023 r. poz. 773).

Prosumenci energii odnawialnej wywierają bardzo istotny wpływ na krajowy rynek energii. Obecnie w Polsce działa ponad 1,39 mln mikroinstalacji prosumenckich o łącznej mocy ponad 10,75 GW. Wśród nich jest prawie 970 tys. prosumentów rozliczających się w systemie rozliczeń net-metering, w których przypadku sieć elektroenergetyczna stanowi wirtualny „magazyn ilościowy energii”.

W tym kontekście uprzejmie wyjaśniam, że w określonych przypadkach moc wprowadzona do sieci niskiego napięcia przez dużą liczbę mikroinstalacji może powodować jej

przeciążenie. Powodem takich sytuacji jest ograniczone zużycie energii elektrycznej na poziomie niskiego napięcia lub występują niewystarczające warunki do transferowania tej energii na poziom średniego i wysokiego napięcia. Z powyższych względów w miejscach, gdzie przyłączone zostały znaczne ilości rozproszonych źródeł wytwórczych, mogą występować czasowe problemy związane z odbiorem energii elektrycznej wytwarzanej w mikroinstalacjach prosumenckich. Taki stan rzeczy nie jest optymalny z punktu widzenia maksymalizacji korzyści wynikających z rozwoju rozproszonej energetyki odnawialnej.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania należy podkreślić, że system rozliczeń net-billing **jest korzystnym systemem rozliczania prosumenta energii odnawialnej, zarówno dla samego prosumenta jak i systemu elektroenergetycznego, pod warunkiem dążenia do jak najwyższej autokonsumpcji wyprodukowanej energii.**

Nowe zasady rozliczeń w systemie net-billing oparte na rozliczeniu energii elektrycznej wprowadzonej do sieci elektroenergetycznej w sposób wartościowy, a nie ilościowy spowodowały, że **prosument stał się aktywnym uczestnikiem rynku tracąc zachętę do niepotrzebnego przewymiarowania mikroinstalacji względem swoich potrzeb, a także wprowadzania wytwarzanej energii do sieci wtedy, gdy jest jej nadmiar, to jest w okresach gdy istnieje problem z jej wykorzystaniem.** System net-billing zachęca prosumentów do prawidłowego obliczenia mocy mikroinstalacji PV oraz promuje zachowania polegające na dostosowaniu generacji energii do aktualnego zapotrzebowania prosumenta na moc generowaną w tej mikroinstalacji, w tym także do wykorzystania magazynów energii. To kluczowa zasada umożliwiająca odróżnienie prosumentów od podmiotów prowadzących zawodową działalność gospodarczą.

Zgodnie z założeniami systemu rozliczeń net-billing, **prosument jest aktywnym i świadomym uczestnikiem rynku energii, który dąży do zwiększenia autokonsumpcji energii oraz prowadzi działania mające na celu pobieranie energii z sieci elektroenergetycznej w okresach, kiedy jest ona tańsza.** W ten sposób prosument ma bezpośredni wpływ na kształtowanie swojego zużycia energii, a to przekłada się na obniżenie wysokości jego rachunków za energię elektryczną. Takie podejście zachęca do częściowego przesunięcia zapotrzebowania na energię na godziny pozaszczytowe lub gromadzenia wyprodukowanych nadwyżek energii za pomocą magazynu energii elektrycznej lub ciepła, tak aby uniknąć wprowadzania do sieci wytwarzanej energii w okresach szczytowej podaży, gdy jej cena jest najniższa. Zgromadzoną w magazynie energię prosument może wykorzystać w czasie, gdy instalacja nie produkuje energii, unikając w ten sposób kupowania energii od sprzedawcy lub wykorzystywania nośników konwencjonalnych. Takie postępowanie zwiększa opłacalność systemu net-billing, ale też podnosi bezpieczeństwo i stabilizuje krajowy system elektroenergetyczny.

Po powyższych wyjaśnieniach chcę podkreślić, że MKiŚ aktywnie wspiera rozwój energetyki lokalnej oraz na bieżąco monitoruje sytuację sektora prosumenckiego, analizuje zgłaszane postulaty i pracuje nad propozycjami usprawnień i modyfikacji w systemie net-billing. Celem tych działań jest spowodowanie aby prosumenci odnosili większe korzyści z udziału w systemie, a także aby rentowność mikroinstalacji fotowoltaicznych była wyższa. Należy jednak pamiętać, że ewentualne zmiany muszą być zgodne z regulacjami unijnymi w tym zakresie. Dodatkowo zgodnie z powyższym należy przypomnieć, że ideą prosumeryzmu jest autokonsumpcja energii w miejscu jej wytwarzania i umożliwienie prosumentom oszczędzania na rachunkach. Z tego powodu **powinni oni dążyć do dostosowania mocy instalacji do rzeczywistego zapotrzebowania na energię.**

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia uprzejmie informuję, że MKiŚ opracowało koncepcję zmiany regulacji dedykowanych dla prosumentów. Stosowne propozycje przepisów odnoszące się do systemu rozliczeń net-billing zostaną ujęte w projekcie ustawy *o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw*, dalej: „projekt ustawy”, który w dniu 8 kwietnia 2024 r. **został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, otrzymując numer UD41.**

Projekt przepisów zakłada utrzymanie po dniu 1 lipca 2024 r. możliwości rozliczania się prosumentów w systemie rozliczeń net-billing w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (RCEm). Prosumenci będą jednak mogli, składając stosowne oświadczenie do sprzedawcy energii, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową godzinową cenę energii elektrycznej (RCE).

Zachętą do rozliczenia się prosumentów w oparciu o RCE będzie możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty), zapisanych na depozycie prosumenckim do 30%. Jeżeli natomiast prosument zdecyduje się nadal stosować sposób rozliczeń oparty o RCEm, to wysokość jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Dzięki proponowanym zmianom prosumenci rozliczający się w systemie net-billing zwiększą stopień opłacalności swoich inwestycji w OZE. **Możliwość zmiany sposobu rozliczeń w oparciu o RCE lub RCEm będzie świadomym wyborem prosumenta i pozwoli na osiągnięcie większych oszczędności poprzez optymalizację swojego zużycia dostosowanego do wyboru sposobu wyliczenia rynkowej ceny energii.**

Projekt zakłada także podniesienie wartości depozytu prosumenckiego o współczynnik korekcyjny co ma na celu zmniejszenie dysproporcji pomiędzy wartością energii jaka jest zapisywana na depozycie prosumenckim, a ceną oferowaną przez spółki obrotu za pobraną przez prosumenta energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej.

Ww. projekt ustawy jest prowadzony w ramach Rządowego Procesu Legislacyjnego. Szczegółowe informacje dotyczące projektowanych regulacji zostaną przekazane w procesie konsultacji i uzgodnień.

2. Jakie będą koszty realizacji tej obietnicy?

Należy podkreślić, że w zakresie kosztów realizacji powyższej zmiany w systemie net-billing zwrot środków z depozytu prosumenckiego po 12 miesiącach w wysokości 30 % w przypadku rozliczania się w oparciu o cenę RCE, będzie realizowany ze środków zgromadzonych z nadwyżek produkcji energii elektrycznej przez prosumenta na depozycie prosumenckim.

Wprowadzenie zmian w zakresie współczynnika korekcyjnego ma na celu wyrównanie dysproporcji pomiędzy wartością energii jaka jest zapisywana na depozycie prosumenckim, a ceną oferowaną przez spółki obrotu za pobraną przez prosumenta energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka

Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/